

جنگ الکترونیک راهبردی

نویسنده:

حسین ساسی

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

تهران - پاییز ۱۳۹۸

سرشناسه	: مسلمی، حسین، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: جنگ الکترونیک راهبردی/نویسنده حسین مسلمی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۸۵-۱۶-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۴۷.
موضوع	: الکترونیک در مهندسی نظامی
موضوع	: Electronics in military engineering
موضوع	: الکترونیک در مهندسی نظامی -- ایران
موضوع	: Iran -- Electronics in military engineering
شناسه افزوده	: دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی
رده بندی کنگره	: ۶۲۴۸۵
رده بندی دیویی	: ۶۲۳۰۴۸۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۰۲۲۸۴۹

جنگ الکترونیک راهبردی

نویسنده: حسین مسلمی

ناظر ویراستار: مرتضی چشمه نور

نمونه خوان: اکبر بتونی

صفحه آرا: حامد آریانی

طراح جلد: زهرا مهدوی

نوبت چاپ: اول- ۱۳۹۸

ناشر: انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۹۰۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

نشانی انتشارات: تهران. ضلع شمالی بزرگراه شهید بابایی، بعد از اتوبان هنگام،

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی

تلفن ۲۲۹۷۰۳۳۳ نشانی اینترنتی: www.sndu

سخن ناشر

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی با هدف نهادینه‌سازی مرجعیت علمی در توسعه مفاهیم، گفتمان و تفکر راهبردی در کشور و بهره‌گیری از بنیان‌ها و نظریه‌های بومی، درصدد تدوین و ارایه راهبردهای تعالی‌بخش، علمی و تخصصی می‌باشد.

این دانشگاه پژوهشگاه از مراکز علمی کلیدی و حساس در عرصه مسائل راهبردی است که از بدو تشکیل و در دگردیسی و بازطراحی سازمانی پس از انقلاب شکوهمند اسلامی به منظور کادرسازی در تراز انقلاب اسلامی در سطوح مدیران عالی کشوری و لشکری مکلف به انجام وظیفه خطیر خود در جهت تربیت و آموزش فرماندهان و مدیران عالی‌رتبه شده و راهبردی را سرلوحه تمامی برنامه‌ها قرار داده است.

اهمیت این امر هنگامی نمود بیشتری می‌نماید که نگاهی ژرف و آینده پژوهانه به پیرامون کشور، منطقه و جهان داشته باشیم؛ چراکه با تکرار تهدیدات نوین در عرصه بین‌الملل، لزوم داشتن چنین کانونی برای به‌هنگام نگه داشتن مدیران عالی و فرماندهان نظامی کاملاً ملموس خواهد بود. از سوی دیگر چشم‌انداز ایجاد تمدنی بزرگ موجب می‌شود تا این تلاش و تعهد سبب ترغیب سازمان‌هایی گردد که برای پیروی از این هدف متعالی و ایجاد تحول در برنامه‌ها و فعالیت‌های خود نیازمند راهبردهای تخصصی و علمی منبعث از گفتمان و تفکر راهبردی این دانشگاه و پژوهشگاه باشند. با نگرش به این رویکرد و اهمیت موضوع، لزوم تولید و توزیع

ادبیات راهبردی در این دانشگاه که حاصل تلاش اساتید و فرهیختگان متخصص در علوم دفاعی راهبردی و دانش‌آموختگان است، نمایان می‌گردد.

در این راستا مرکز انتشارات راهبردی دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی در سه حوزه مدیریت راهبردی، دفاع ملی و امنیت ملی با اهتمام به برنامه‌ها و در چارچوب اهداف و مفاهیم عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و تدابیر رهبر معظم رهبری و فرماندهی کل قوا حضرت امام خامنه‌ای (مدظله العالی)، سعی در انتقال مفاهیم و آموزه‌های خود به سطوح مختلف مدیران و ارکان جامعه داشته و در این بستر دست‌های پرتوانی را که نیل به این اهداف را تسهیل می‌نمایند، به گرمی می‌شمارد.

و ما توفیقنا آتانا بالله علی توکلنا و الیه نئیب
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات	۱۵
۱-۱ مقدمه	۱۷
۱-۲ مفاهیم و اصطلاحات	۲۳
- فرماندهی جنگال راهبردی	۲۹
- تهدید	۲۹
- فرصت	۳۰
- قوت	۳۰
- ضعف	۳۱
فصل دوم: ماهیت و ابعاد جنگ الکترونیک در نسل چهارم جنگ	۳۳
۲-۱ ماهیت و ابعاد جنگ الکترونیک در نسل چهارم جنگ	۳۵
۲-۱-۱ ویژگی‌های نسل چهارم جنگ	۳۵
۲-۱-۲ ماهیت و ابعاد جنگ الکترونیک	۴۰
(الف) انواع تقسیم‌بندی جنگ الکترونیک	۴۱
(۱) تقسیم‌بندی جنگ الکترونیک از نظر سامانه‌های الکترونیکی	۴۱
(۲) تقسیم‌بندی جنگ الکترونیک از نظر انتشار و غیر انتشاری	۴۲
(۳) تقسیم‌بندی از نظر عملیات و مأموریت (حمله الکترونیکی، پدافند الکترونیکی، پشتیبانی الکترونیکی)	۴۳
(۴) تقسیم‌بندی جنگ الکترونیک از نظر محیط عملیاتی	۴۴
- جنگ الکترونیک در محیط زمینی	۴۶
- جنگ الکترونیک در محیط هوایی (آفند و پدافند هوایی)	۴۷
- جنگ الکترونیک در محیط دریایی	۴۷
- جنگ الکترونیک فضایی	۴۸
(۵) ماهواره‌ها و جنگ الکترونیک فضایی	۵۷
(۶) نقش جنگ الکترونیک در عملیات فضایی	۵۹
- جنگ الکترونیک در فضای سایبری	۶۰

۶۲	جنگ الکترونیک در محیط مشترک.....
۶۳	(ب) سطوح جنگ الکترونیک (راهبردی، عملیاتی، راهکنشی (تاکتیکی)).....
۶۹	فصل سوم: مروری بر مدل‌های مطالعه سازمان‌ها.....
۷۱	۳-۱ مدل‌های تحلیل محیط سازمان.....
۷۱	(۱) مدل سه‌شاخکی.....
۷۱	(۲) مدل چرخه.....
۷۲	(۳) مدل تحلیل میدان نیرو.....
۷۲	(۴) مدل ماهواره.....
۷۲	(۵) مدل مربع پیمندی.....
۷۳	(۶) مدل نظام‌های فنی اجتماع.....
۷۴	(۷) مدل مشاوره مدیریتی.....
۷۴	(۸) مدل تفکیک-تلفیق یا تحلیل.....
۷۵	(۹) مدل مطالعات DOMPLFT.....
۷۵	جمع‌بندی مدل‌های مطالعات سازمان.....
۷۹	فصل چهارم: قابلیت‌های جنگ الکترونیک براساس مدل DOMPLFT.....
۸۱	۴-۱ تصمیم‌گیری و قابلیت توانمندسازی فرماندهی نبرد.....
	۴-۲ عملیات پشتیبانی الکترونیکی و قابلیت‌های دیدن و شنیدن الکترونیکی (کشف و شناسایی
۸۴	الکترونیکی-تهدید شناسی الکترونیکی).....
۸۴	(الف) عملیات پشتیبانی الکترونیکی.....
۸۴	(۱) تهدیدشناسی و تهدیدهای الکترونیکی.....
۸۸	(۲) فرآیند عملیات پشتیبانی الکترونیکی.....
۸۹	(۳) جمع‌آوری اطلاعات در پشتیبانی الکترونیکی.....
۹۰	(۴) پشتیبانی الکترونیکی از حمله الکترونیکی.....
۹۱	(۵) پشتیبانی الکترونیکی از پدافند الکترونیک و حمله الکترونیکی مربوط به آن.....
۹۱	(۶) پشتیبانی الکترونیکی از هدف‌یابی.....
۹۱	(۷) پشتیبانی الکترونیکی از مراقبت و شناسایی.....

۹۲	(۸) منابع اطلاعاتی جهت پشتیبانی از عملیات جنگ الکترونیک.....
۹۲	(۹) واگذاری مأموریت و انتشار اطلاعات.....
۹۳	(۱۰) عملیات پشتیبانی الکترونیکی راهبردی و رابطه آن با اطلاعات سیگنالی.....
۹۵	(۱۱) نقاط اشتراک و افتراق عملیات پشتیبانی الکترونیکی با اطلاعات سیگنالی.....
	(ب) قابلیت‌های دیدن و شنیدن الکترونیکی (کشف و شناسایی الکترونیکی) مبتنی بر پوشش محیطی.....
۹۸	
۱۰۰	(۱) محیط انتشار امواج.....
۱۰۲	(۲) پوشش محیطی.....
۱۰۹	۳-۴ تهاجم (حمله) الکترونیکی و قابلیت فعال‌شده تهاجم الکترونیکی.....
۱۰۹	(الف) حمله الکترونیکی.....
۱۱۰	(۱) اهداف طرح‌ریزی برای حمله الکترونیکی.....
۱۱۲	(۲) فرآیند حمله الکترونیکی.....
۱۱۶	(۳) فنون (تکنیک‌ها) حمله الکترونیکی.....
۱۱۶	(۴) اختلال الکترونیکی.....
۱۱۶	(۵) فریب الکترونیکی.....
۱۱۷	(۶) فریب الکترونیکی جعلی.....
۱۱۸	(۷) فریب الکترونیکی تقلیدی.....
۱۲۲	(۸) کاربردهای دیگر فریب تقلیدی غیر ارتباطی.....
۱۲۶	۴-۴ دفاع الکترونیکی و قابلیت دفاع الکترونیکی.....
۱۲۶	(الف) دفاع الکترونیکی.....
۱۲۷	(۱) دفاع آفندی.....
۱۲۷	(۲) پدافندی.....
۱۲۷	(۳) عملیات پیشگیرانه و پیش‌دستانه الکترونیکی.....
۱۲۹	(۴) منظور از عملیات دفاع الکترونیکی.....
۱۳۰	(۵) تدبیر دفاع الکترونیکی.....
۱۳۰	(۶) ملاحظات اساسی دفاع الکترونیکی.....

۱۳۳	(۷) مؤلفه‌های سامانه‌های دفاع الکترونیک
۱۳۳	(۸) انواع سایت‌های دفاعی جنگ الکترونیک
۱۳۴	(۹) برآورد آمادگی رزم الکترونیکی
۱۳۵	(۱۰) تعریف آمادگی الکترونیکی
۱۳۶	(۱۱) تاب‌آوری الکترونیکی
۱۳۸	(۱۲) تعریف دافوس آجا از تاب‌آوری الکترونیکی
۱۴۰	(۱۳) رابطه پدافند الکترونیکی با امنیت و حفاظت الکترونیکی
۱۴۰	(ب) قابلیت دفاع الکترونیکی
۱۴۱	۴-۵ قابلیت تحرک و انعطاف‌پذیری جنگ الکترونیک
۱۴۲	۴-۶ قابلیت پشتیبانی آدی از جنگ الکترونیک
۱۴۴	۴-۷ جمع‌بندی قابلیت‌های جنگ الکترونیک در صحنه نبرد
۱۴۹	فصل پنجم: مطالعه ساختار جامع الکترونیک براساس مدل DOMPLFT
۱۵۱	۵-۱ فرمان‌ها، دکترین، سیاست‌ها، تدابیر و خطوط عملیاتی جنگ الکترونیک
۱۵۱	(۱) بیانات مقام معظم رهبری در حوزه جنگ الکترونیک
۱۵۳	(۲) سیاست‌های افتا
۱۵۵	(۳) سیاست‌های پدافند غیر عامل
۱۵۷	(۴) سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم فرماندهی کل قوا در زمینه کفایت دفاعی و امنیتی
۱۵۸	(۵) خط مشی جنگ الکترونیک آجا
۱۵۹	(۶) خط مشی کلی
۱۶۱	(۷) مسئولیت‌های ستادی جنگ الکترونیک
۱۶۴	۵-۲ ساختار و سازمان فرماندهی جنگ الکترونیک راهبردی
۱۶۶	۵-۲-۱ ستاد جنگ الکترونیک
۱۶۷	- وظایف ستاد جنگ الکترونیک در نیروهای مسلح
۱۶۸	۵-۲-۲ مأموریت فرماندهی جنگ الکترونیک راهبردی در ج.ا.ایران و عوامل مؤثر بر آن
۱۷۲	۵-۲-۳ مأموریت جنگ الکترونیک در هر سطح
۱۷۹	۵-۳ فناوری و تجهیزات در جنگ الکترونیک راهبردی

۱۹۰	۵-۴ نیروی انسانی
۱۹۲	۵-۵ فرماندهی و مدیریت در جنگ الکترونیک راهبردی
۱۹۷	۵-۶ تسهیلات در فرماندهی جنگال راهبردی
۱۹۷	(الف) تسهیلات سیاسی
۲۰۱	(ب) تسهیلات اقتصادی و مالی
۲۰۴	۵-۷ تربیت و آموزش در جنگ الکترونیک راهبردی
۲۰۷	(الف) اهداف نیازسنجی آموزشی
۲۰۹	(ب) آموزش جنگ الکترونیک
۲۰۹	(پ) آموزش انفرادی
۲۱۰	(ت) آموزش یگانگی سازمان
۲۱۱	(ث) تمرینات آموزشی
۲۱۲	۵-۸ مدل مفهومی
۲۱۷	فصل ششم: گفت‌وگوی علمی
۲۱۹	گفت‌وگوی اول: در حوزه مأموریت جنگ الکترونیک راهبردی
۲۲۵	گفت‌وگوی دوم: در حوزه اهداف راهبردی الکترونیک راهبردی
۲۲۹	گفت‌وگوی سوم: در حوزه تعیین عوامل داخلی مؤثر بر عملکرد فرماندهی جنگ الکترونیک راهبردی
۲۳۳	گفت‌وگوی چهارم: در حوزه تعیین عوامل خارجی مؤثر بر عملکرد فرماندهی جنگ الکترونیک راهبردی
۲۳۷	فصل هفتم: سخن پایانی
۲۴۷	منابع و مآخذ